

HUKUKTA KARIYER SÖYLEŞİSİ

Muharrem BALCI

Sorular: Eda ERÇELİK

27 Kasım 2018

Bir avukat olarak, öğrencilik yıllarınıza döndüğünüzde, iyi ki de yapmışım dediğiniz veya şimdiki aklım olsa yapmazdım dediğiniz şeyler var mıdır? Biz hukuk öğrencilerine neler tavsiye edersiniz?

Gençlik yıllarım 1968 ve sonrası yıllardır. Yani 68 Kuşağı'na ilintilenmiş bir yaşta, 1972'de Üniversiteye girdim. Liseyi 6 yılda, üniversiteyi de 6 yılda tamamladım. Bundan dolayı da şükrediyorum. Tam zamanında bitirmiş olsaydım, şimdiki bilgi – eylem, iman – amel bütünlüğüm olmayacaktı diye düşünüyorum. Bu yüzden genç arkadaşlara amiyane tabirle “çok da şey etmeyin” diyorum. Kaderin bize neler hazırladığını bilmiyoruz. Hepimiz kaderimize doğru, birçok şeyi doğru yaptığımızı düşünerek koşuyoruz. Ancak hiç ummadığımız anda ve yerde kaderimizin bizim beklentimizin dışında gerçekleştiğini de görebiliyoruz. Belki de birçok sonuca hazır olmak ve hazırlıklı olmak gerekir. Herkesin umuru (en çok değer verdikleri) vardır. Yaşam boyunca sınavdayız ve umurlarımızdan sınanıyoruz. O halde umurumuzu da umudumuzu da korumamız gerekiyor. Sınavdan geçtiğimiz umurumuzu korursak, umudumuzu da korumuş olacağız. Umur ve umut, onurun bel kemiğidir. Genç arkadaşlarıma tavsiyem, umurunuzu korumanız, onu başkalarına vurdurmamanız, böylece umudunuzu ve onurunuzu yitirmemeniz olabilir.

Hukuk öğreniminiz boyunca ders dışında ilgilendiğiniz alanlar nelerdir? Hukuk öğrencilerinin hangi alanlarla ilgilenmesi faydalı olacaktır?

Gençlik yıllarımızda bugünkü büyük cemaatler ve tarikatlar vardı. Bir de gençlik teşkilatları vardı. Milli Türk Talebe Birliği gibi. Sonra Milli Mücadeleciler, Ülkücüler, Akıncılar gibi teşkilatlar eklendi. MTTB ve Milli Mücadele Birliği örgütlenmelerinde bulundum. 60 – 70'li yılların gençliğini yetiştiren bu teşkilatlardır. Hatta bugün bile ülkenin yönetimindeki siyasetçiler o günkü aidiyetleriyle övünürler ve ülke yönetiminde yer alırlar. 1980 İhtilalinden sonraki yıllarda bu örgütlenmelerin yerini sivil toplum kuruluşları aldı. 80 sonrası kurulan birçok STK'nın kuruluşunda ve eylemlerinde yer aldım. Bu zeminler de bizi ayrıca yetiştirdi, olgunlaştırdı. Hukuk öğrencileri de özellikle insan hakları örgütlenmeleri içinde yer almalı. Aksi halde meslek ve siyasi hayatlarında haklar ve yükümlülükler konusunda sadece yükümlülüklerle ilgilenirler ve bugün gördüğümüz insan hakları ihlallerinin sorumlusu olurlar.

Mesleğinizin ilk yıllarında ne gibi zorluklar yaşadınız? Mesleğinizle ilişkiniz o yıllarda nasıldı?

Avukatlık mesleği kolay bir meslek değil. Her mesleğin bir zorluğu var elbette, fakat Avukatlık bir yönüyle kutsal savunma işlevinin mesleği. Bu yüzden çok dikkatli ve bilgili – donanımlı olmak gerek. İşin ekonomik yanı, geçim sıkıntısı da var. Ayrıca ve daha önemlisi, Savunmanın kutsallığı konusunda hiçbir eğitim almamış ve bunu yaşamamış hâkim – savcılık mesleğinin Savunmaya karşı tutumu var ki, mesleğin en zor kısmını oluşturur. Savunmanın kudsiyeti ve işlevi hakkında halk da siyasiler ve memur hukukçular gibi düşündüklerinden, temsil ettiğimiz, vekâletini yürüttüğümüz müvekkillerin size karşı bakış ve tutumundaki olumsuzluklar da cabası.

Birçok avukat gibi ben de icra ve hukuk davaları ile başladım. Sonrasında diğer alanlarda devam ettim. Ceza davaları, hukuk davaları, hukuk müşavirlikleri, toplu siyasi davalar, örgüt davaları vb. Avukatlığın başlangıcı zor yıllardır. Birçok şeyi, okulda ve stajda öğrenmediğiniz için yeniden okuyup öğreneceksiniz. Ekonomik sıkıntılar çekeceksiniz. Sıkıntısız meslek yok elbette, fakat büro açmak zor olduğu gibi, bir avukatın yanında ücretli çalışmak daha da zordur. Bir kere gözü karartıp başladın mı Allah rızkı veriyor. Ben de böyle başladım ve devam ettim.

Size kariyer nedir? Kariyer kavramı hayatınızda hangi önem ve noktada yer almaktadır?

Kariyer, bizim gençlik dönemimizde henüz ismi konmamış bir durumdu. Mutlaka vardı, önemseniyordu, bireysel olarak insanların bir kısmı etiket / unvan sahibi olmayı arzu ediyordu, fakat ismi yoktu bu halin. Belki gelişmek, donanımlı olmak, güçlü olmak, zengin olmaktı.

Kariyer’i, sizin kuşağın dilinden ifade etmek isterim: Kuşağınız kariyeri aşağıda aktaracağım şekillerde ifade ediyor.

- Kariyer, etiket sahibi olmaktır.
- İsmenin başına toplumsal popülizme uygun bir unvan eklemektir.
- Kariyerizm de “etiketleyip satma” işlemidir.
- Etiketleme de, etiketlenme de aynı zeminde yapılmaktadır. Bir başka deyişle “mekânımız piyasa”.
- Mandıra Filozofu filminden alıntılarsak:
- Kendi iş gücünü zehirleme yollarından biridir.
- İş namına yaptıklarınız veya yapacaklarınız; zevk aldığınız için değil, daha yüksek bir statü ve daha fazla para içindir.
- Yaşam kalitenizi yükseltmek için yaptığınız her aktiviteyi farklılık olarak algılayıp, CV'ye yazan insanlar. (Seminer – Sohbet – Konferans takipleri - Hukuk Okulu Diploması v.b)
- Okulda dersleri sallamayan öğrencilerin bile, işe girdikten bir müddet sonra içine düştükleri hezeyan.
- İnsandaki bu değişim eğlenceli, fakat tehlikeli bir durumdur.

Bunları, Ekşi Sözlükten alıntılar veya ironi içeren bir film replikleri olarak düşünebilirsiniz. Ancak her ironide bir gerçeklik payı yok mu? Sonuç itibariyle tüm bunlar, yaşanan hayattan kesitler.

Kariyer düşkünlüğüm, hevesim olmadı. 1983 yılında, 1980 darbesinden sonraki ilk seçimlerde aday adayı olan neredeyse herkesin sakıncalı olarak işaretlenip aforoz edildiği dönemde, askerliğini askeri hâkim olarak yapmış biri olarak %100 olanağım olduğu halde, iki siyasi partiden Milletvekilliği aday adaylığı teklifine sıcak bakmadım. Öğretmenlikten hukukçuluğa evrilen ve sonrasında da her ikisi de bir kişide toplanabilir inancına gelen biri olarak vekilliği bir kariyer olarak görmedim. Vekil olarak elde edeceğim gücün, aslen bana ait değil, daha yukarıda, iki dudağı arasında olduğum birine ait olduğunu düşündüm ve hayatım boyunca bir kişinin iki dudağı arasına sıkışmamaya gayret ettim. Kariyer ise, bu da bir kariyer, ancak kavrama ve anlamına hâlâ uzağım.

Bu kariyer işi biraz karışık. 65 yaşında iken bir Hoca, bunca çalışmam ve eserim olmasına rağmen, “bizim okulda size bir yüksek lisans yaptıralım” demişti, bir grup deneyimli hukukçunun yanında. “Ne olacak sonra” dedim.” Bilim adamı olursun” dedi. Yani bunca yaşa ve çalışmaya, esere rağmen bilim adamı olunmuyor. Hukukun bilim olup olmadığını tartışmıyorum bile. Tabii ki sorun etmiyorum. Ancak bir hukuk hocası sorun ediyorsa, isminizin başına bir etiket almanızı öneririm, 67’inden sonra önünüze çıkabilir. Geçmiş yaşlarda kariyer edinmek bir nevi ego tatmin etmek anlamına gelmez mi? Mevcut hal ve şartlarında insanların üretecekleri mutlaka bilgi ve donanımları vardır, olmalıdır da. Edinmemişse zaten o yüksek lisans diplomasının da egoyu şişirmekten başka bir yararı olmayacaktır.

Ego eskiden de vardı; 3 yaban domuzu avlardı genç adam, **köyde egosu tatmin** edilirdi; bu 3 yaban domuzu ise **ziyafet** manasına gelirdi köy için... Şimdi aynı genç adam pembe kravat takıp seminerlerde kodaman adamlara CV’sini doldurma çabasında... İşte kuşağınızdan birileri de kariyeri böyle açıklıyor. Bkz: <https://tr.instela.com/kariyer-manyakligi--416086>

Avukatlık mesleğinde aradığınız neydi ve neyi bulamadınız?

Lise yıllarımda hep öğretmen olmak istemişimdir. Edebiyat ve kompozisyon dersim 10 numara idi. Bazı öğretmenlerimi çok sevdiğimden olsa gerek öğretmen olmak istedim hep. Üniversiteye giriş için doldurduğum tercih formuna hukuk hariç sosyal bilimler alanlarını yazmıştım. Üniversitenin kapısında hukukçu ağabeylerimle karşılaştım, tercih listeme baktılar ve “hukuk neden yok burada?” diye sordular. Tercihlerimi değiştirttiler hukuku başa yazdım. İyi ki de yazmışım. Şimdi dünyaya 100 kere gelsem, yine avukat olarak gelmek isterim. Hukukta, Avukatlık mesleğinde, yaşam hakkından sonra gelen kutsal ‘Savunma Hakkı’nın bir neferi olmak hayatımın tamamını kuşattı. Öğretmenliğe kilitlenmiş biri için Avukatlık, öğretmenliğin tüm olası avantajlarını ve dezavantajlarını zaten karşılıyordu. Öğretmenlikte arayıp da bulamadığım herhangi bir şey olmadı. Aksine Avukatlık mesleğimde de başından itibaren öğretmenlik yaptım. Hukuk derslerim 1972’den bu yana, yani öğrenci olarak üniversiteye girdiğimden bu yana kesintisiz devam etti.

Bir Avukat adayının kariyer rotasını çizerken nelere dikkat etmesi gerekir, bu konuda yararlanabileceği kaynaklar nelerdir?

Bir Avukat adayı, öncelikle sağlıklı ve konu bazlı okumalar yapmış olması gerekir. Ortaöğretim yıllarında özellikle klasikleri ve öğrenmek istediği belli başlı konulara ait okumaları yapmış olması gerekir. Bu söylediğimiz bir kültürdür ve çok az aile çocuğuna nasip olan bir avantajdır. Anadolu'nun ücra yerlerinden veya kentleşmenin kenar köşelerinden gelen gençlerimize 100 kitap tavsiye etmek yerine konu bazlı okumalar tavsiye etmelerini öneriyorum entelektüel dostlarıma. Klasiklerden sonra konu bazlı okumalar, merak ettiğiniz, öğrenmek istediğiniz veya ihtiyacını duyduğunuz konularda size hayatınız boyunca unutmayacağınız, hatta o konuda eserler bile verebileceğiniz bir donamım sağlar. Hâlâ zaman zaman evdeki arşivime girer, eski çalışmalarına bakarım. Yıllar önce okumalarımın oluşturduğum kartları karıştırır, onlardan yararlanırım. Bu çalışmalar hep konu bazlı çalışmalardı. Hatta şimdi bile bazı arkadaşlarımızla o çalışmaları geliştirerek devam ettiriyoruz.

Size, hukuk fakültesinden mezun olduktan sonra yaptığımız stajlarda hangi mesleğe yakın olabileceğimizi kestirebiliyor muyuz?

Meslekten kastınız hukuk meslekleri içinde Avukatlık – Hâkim – Savcılık veya Noterlik veyahut da akademisyenlik ise; bu öğrencilik yıllarınızdaki iletişiminize bağlı. Okulda hocalarınızla iletişiminiz ve periferide okumalarınız yoksa akademisyenliğe pek sıcak bakmazsınız zaten. Üstelik yabancı dil herkesin sorunu. Örneğin, benim dönemimde dil öğrenmek zordu ve imkânlarımız yoktu. Harvard da yoktu ki okuyalım ☺) Eskiden hâkim ve savcıya bu kadar ihtiyaç yoktu veya devlet ihtiyacı karşılayacak kadar memur alamıyordu. Ayrıca hâkim ve savcılık genelde Kemalist rejime uygun kişilere açıldı. Zira liyakat sistemi yerine mülakat sistemi başlamıştı. Hâkim – savcılık memur çocuklarının seçtiği bir alandı. Anadolu'da halk da, çocuklarının devlet memuru olması için ısrar ederlerdi. Hatta “hâkim olmazsan sana hakkımı helâl etmem” diye de baskı yaparlardı. Devlet memuru olmak isteyenler ve sosyal ilişkileri zayıf olanlar hâkim – savcılığı seçerlerdi. Avukat olmak için de belli bir çevreye sahip olmak gerekiyordu. Bir başka önemli husus da, halkın hukuka ve yargıya olan güvensizliği idi. Yargı önünde hak arama yollarını kullanmaktan bıktırılmış kitlelerin, çocuklarının yargı mensubu olmalarını istemek kadar doğal ne olabilir? Bu topraklarda hukuk ve yargı hiçbir dönem hak ettiği değere sahip olamadı, zira hukuk ve yargı güvenliği bir türlü yöneticilerin kafasında yer bulamadı. Bu konuyla alakalı olarak sosyal medyada yazdığım bir tekerleme vardır, bir Güney Amerikalı zatın dilinden:

Bu kötü bir yargı değil.

Bu eksik bir yargı değil.

Bu kesinlikle yargı değil!’ (Kurt Tucholsky)

Dolayısıyla bizim dönemimizde sosyal ilişkileri iyi olanlar genelde Avukat oldular. Avukatlık, her inanç veya siyasi görüşe sahip olanlara açıktı. Sosyal ilişkileri zayıf olanlar hâkim – savcı oldular. Akademiyayı seçebilen çok azdı. Unutmadan söyleyeyim; 1974’te Merhum Necmettin Erbakan’ın koalisyon hükümeti döneminde İmam Hatip Liseleri ve Yüksek İslam Enstitüleri mezunlarına Üniversitelere girme hakkı tanındı. Bu okullardan mezun olanların kahir ekseriyeti hukuk fakültelerine girdiler. Çoğunlukla Avukat oldular, zira Adâlet Bakanlığı o dönemlerde bu arkadaşların hâkim – savcı olmalarına imkân tanımıyordu. Hatta Adâlet Bakanı Mehmet Moğultay, hâkim – savcı alımları için, “5.000 hâkim – savcı aldım. CHP’lileri işe almayacağım da MHP’lileri mi alacağım?” demişti. Ancak bu Avukat arkadaşların çok azının hukuka, yargıya, savunma mesleğine katkıları oldu. Büyük çoğunluğu hukuku bir kariyer basamağı olarak gördüler ve genellikle cemaatlerde ve köy derneklerinde Müslüman Hukukçu (!) sıfatı arkasında, esersiz, üretimsiz hukukçu profili ile devam ediyorlar. Yani hukuk kariyeri ekmek kapısı olmaktan bir işe yaramadı çoğu için.

Şimdi durum değişti. Devlet son 10 yıldır KPSS sistemi, yani bilgi ölçüm sistemi, yani liyakat sistemi yerine aidiyet/sadakat ve kayırma/mülakat sistemini işlettiğinden hâkim – savcı alımları belli bir görüşe (aslen veya şeklen uygunluk fark etmez) sahip olanlar arasından yapılıyor. Dolayısıyla hâkim ve savcılık devlet imkânlarından yararlanmak ve emeklilik hakları daha iyi olduğundan dolayı tercih ediliyor. Artık hangi mesleğe yakın olduğunuz değil, devlete ve iktidara yakın / uzak oluşunuza göre vaziyet alabiliyorsunuz.

Kariyer seçiminiz olan avukatlık mesleğinden biraz bahsedebilir misiniz? Çalışma şartları nelerdir? Sizce, mesleğin avantaj ve dezavantajları nelerdir?

Avukatlık bir yönüyle kamu görevi bir yönüyle de serbest meslektir. Bu iki fonksiyon, Avukatlığı ideal mesleklerden biri yapıyor. Hem kamusal bir iş yapıyorsunuz hem para kazanıyorsunuz. Avukatlığın serbest meslek olması, Avukatların sosyal hayatta yer edinebilmesi için çok önemli bir avantajdır. Memur hukukçuların siyasetle ve sosyallikle ilgileri olamaz, zira halk ile irtibatları kısıtlıdır. Zaten Adâlet Akademisi’ndeki eğitim de bu yöndedir. Avukatlık için böylesi bir engel yoktur. Avukat kendi çevresini, sosyalliğini kendi oluşturur. Bir başka önemli husus da Avukatlığın herhangi bir ideolojik tercihe imkân tanınmasıdır. Memur hukukçulukta böyle bir imkân yoktur. Zira artık devlet memurusunuz, kadrolusunuz, memuriyetin ve kadronun gerekleri ile sınırlısınız. Tek bir ideolojiniz olabilir, o da “devlet ideolojisi.” Devlet ideolojisini aşmak, soruşturma, ihraç ve hainlik sıfatlarından birini kazanmakla son bulabilir.

Mesleğin avantajları olduğu kadar dezavantajları da elbette vardır. Avukatlık sürekli kendini yenileme mesleğidir. Kendini yenilemek de yetmez, çevre oluşturma zorunluluğu vardır, zira çevre olmadan mesleğin ticari yönünü tamamlayamazsınız. Yaz kış demeden çalışıp temel ihtiyaçlarınızı ve bunun yanı sıra sosyal imkânlarınızı genişletmek zorundasınız.

Mesleğinizde ücret garantisi yoktur. Avukatlık genelde kamu hizmeti olarak algılanmadığından emniyet güvencesi de yoktur. Üstelik kendi gibi kamu görevi gören hâkim – savcılar tarafından da kamu güvencesine uygun önlem alma mentalitesi de yoktur. Hâkim – savcıların yararlandığı imkânlardan Avukatlar yararlandırılmazlar. Otoparkları, asansörleri ve daha birçok imkânı kullanamazlar.

Bir Avukat olarak ailenizin hayatınızdaki yerinden bahseder misiniz? Hukuk fakültesinden mezun hanım arkadaşlara avukatlık, hâkimlik, savcılık ya da akademisyenlik için tavsiyeleriniz neler olur?

Ailevi ilişkiler anlamında, avukatlık serbest meslek ve kamu hizmeti olduğundan, temsil ettiğiniz kişiler aradığında bulunabilmek pozisyonu nedeniyle, genellikle saat sınırlaması olmaksızın çalışmayı, dolayısıyla evde eş ve çocukların babalarının yüzünü ara sıra görebilmeleri sonucunu doğurur. Özellikle de dernek – vakıf gibi sosyal ilişkileri yoğun olanlarda bu durum daha bir zordur.

Hukuk mezunu hanım arkadaşlarıma tavsiyem, öncelikle anne olmayı istemeleridir. Yaradılış gayesi hepsine bu görevi yükler. Erkekler için de bu geçerlidir. Evlenip sağlıklı yuva kurmak, sağlıklı nesiller yetiştirmek. Hem memuriyet veya serbest meslek ifa edip, hem annelik yapmak oldukça zordur. Erkekler, eşlerine ne kadar yardımcı olsalar da bir bebeği karnında taşıyamazlar ve o zorluğu yaşayamazlar. Kadınlara üstüne üstlük geçim elde etme zorunluluğu yükleyen sistem, kadını maalesef köleleştirmektedir. İlle de çalışıp, kazanmak zorunda kalanlara bir sözüm olamaz elbette. Mecbur kalmadıkça çalışmamalarını yeğlerim. Çocuklarıma da tavsiyem bu olmuştur. Hele de modernizmin “çekirdek aile” modelinden sonra kadının külfeti daha da artmıştır. Hukuk üretimi ille de bir kurumda tam veya yarım zamanlı çalışmayı gerektirmiyor. En azından denenebilir.

Hukuk alanında günümüzde en çok ihtiyaç duyulan alan nedir? Kariyer rotası belirlenirken nelere dikkat edilmesi gerekir?

Kariyer rotası kavramı rencide edici değil mi? Kim için kariyer? Kendi için mi, işvereni için mi? Kendi için diyeceğinizi biliyorum. Ancak kariyer kişinin kendi için olmasından ziyade, hizmet vereceği, katkı yapacağı alan ve kurumlar veya kişiler içindir. Kariyerden en çok yararlananlar kariyer sahipleri mi, kariyer sahibine sahip olanlar mı? Ne yazık ki çok az soruyoruz. İnsan, varoluş nedenine, hayatın gayesine yönelik bir kariyer sahibi olacaksa bilgi ve donanım gerekir elbette. Ancak bu bilgi ve donanımı, nefis körlemek veya başkalarına daha çok kazandırmak için kullanacaksa, hayatı boyunca kariyer mahkûmu olmaktadır. Nihayetinde emekli olana kadar kariyer mahkûmiyeti insanı bırakmamakta, emeklilikten sonra da posası alınmış ürün gibi ortada bırakılmaktadır.

28 Şubat sürecinde kariyer sıkıntısı çeken kızlarımıza tavsiyelerim olmuştu. “Bu günler de geçecek ama siz bilgi ve donanımınızı her şeye rağmen artırın ki, yarın imkân bulduğunuzda kul-

lanabilesiniz. Hukuk üretin, araştırmalar yapın, yazın, anlatın, özellikle insan hakları alanında çalışmalar yapın, gönüllülük esasına göre çalışın, hukuku yaygınlaştırın” demiştim. O günler geride kaldı, fakat çok azı hukuk üretiminde bulundu. Eğer kariyer saplantısı olmasaydı bugün gerçekten üretken kardeşlerimiz olurdu, yol gösterirlerdi. Soruyorum, hukuk öğrencilerine öğretilenlik, rehberlik edecek, birlikte hukuku yaygınlaştıracak öncünüz var mı? Bu görevi üstlenmesi gerekenler Meclis kürsülerinde, sözümona devlet STK’larında ikbal peşindeler ve feminizm saplantısı pompalamaktalar. Kariyer her şey değildir. Aslolan, aslına uygun yaşamdır.

Kariyeri bir “**güç**” olarak kullanmak arzusu da yabana atılır değil. Başımdan geçen bir olay: Anadolu’da bir şehirde konferans öncesi bekleme odasında bir genç, gayet yakışıklı ve benim 20 yıl önce giydiğim kruvaze yaka takım elbiseli ve mendilli, kravatlı, hukuk 3. Sınıfta bir genç.

- Hukuku bitirince ne olmak istiyorsun?
- Hâkim.
- Neden
- **Güç**

Buna karşılık neler söylemiş olabileceğimi, beni tanıyanlar iyi bilirler. Burada iki isimle cevap vereyim:

- Güç zehirlenmesi, mideyi yıkamakla geçecek bir şey değildir. (İbrahim Tenekeci)
- “Güç, fiziki kapasiteden değil, boyun eğmeyen iradeden gelir” Mahatma Gandhi

İlginç değil mi? Güç!!! Hangi güç? Kimin gücü? Kim adına kullanılacak güç? Kime karşı güç? Güç elde etmek için kariyer sahibi olmak... Henüz fakülteyi bitirip 1 yıllık stajın akabinde hâkim yapılarak güce kavuşturulan genç arkadaşlarımıza 5 yıllık Avukatlık yapma zorunluluğu talebimiz çok mu saçma? Deneyimi, kariyerdan saymayan kariyerist anlayın yargıya bulaşması. Daha ne tür bir felaket bekliyoruz?

Yıllardır gönüllü olarak yapmakta olduğunuz hukuk okumalarına neden başlamayı düşündünüz? İçeriğinden biraz bahsedebilir misiniz?

Bu uzun bir konu, kısaca anlatayım.

Hukukçular Derneği’nde 14 yıl (1986 – 2000) başkan vekili idim. 1998’de Beyazıt Mercan’daki binamızda 1. Sınıf öğrencisi şimdi K.Maraş’ta Avukat Celal Kara, Derneğin hem çaycısı, hem üye aidatları tahsilâtçısı idi. Sınıf arkadaşları geliyordu Derneğe. Yönetim kurulu olarak günleri bölüşmüş, öğrencilerle ilgileniyorduk. Diğer yönetim kurulu arkadaşlarımız öğleye doğru gelip, ikindiye doğru gidiyorlardı. Ben Çarşamba gününü almıştım. Sabah 9’da gelip öğrencilerle kahvaltı ediyor, öğlen Büromdan yemek getirtip veya mahalde öğrencilerle birlikte yiyor, 17.00’ye kadar onlarla birlikte oluyordum. Bu sırada büromda 3 kız 7 erkek öğrenci ile de hukuk okumaları başlatmıştım. Sonra bu iki çalışmayı bileştirip, adına da GENÇ HUKUKÇULAR HUKUK OKUMALARI GRUBU adını verdik. 22 yıl, bayramlar

hariç tatil yapmaksızın bu çalışmalarını yürüttük, yürütüyoruz. Şimdi 11 yıldır Ankara’da, 4 yıldır G.Antep’te, 3 yıldır Konya’da, 2 yıldır Adana’da, 2 yıldır Kayseri’de, 6 yıldır Makedonya’da bu çalışmalarını tatilsiz yürüyor.

Bu çalışmalarımıza öğrenciler, stajyerler, hâkim ve savcılar, her kademedeki akademisyenler, Avukatlar katılmaktadır. Konumu, unvanı ne olursa olsun, ben de dâhil hepimiz öğrenciyiz. Dışarıdan konuşmacı getirmeyiz. Sadece Ramazan ayındaki derslerde iftar sonrası, bu çalışmalarını yakından bilen, tanıyan, takip eden Hocalarını misafir ederiz. Her hafta İstanbul’da Bilim ve Sanat Vakfı’nda daha önce benden konu alıp sunuma hazırlanmış bir arkadaşımız sunum yapar. Sunumlar etkileşimli, ders öğrencilerinin katılımına açıktır. Daha sonra bu sunumları makale haline getirirler, ben de o makalelerin editörlüğünü yaparım, BİRİKİMLER adıyla bir kitapta toplar 3 yılda bir hukuk camiasına takdim ederiz.

Hâkim ve savcı adayları için uygulamaya konulacak olan ‘ hâkim savcı yardımcılığını’ nasıl yorumluyorsunuz, adaylara avantaj sağlayacak mıdır?

Bir nevi Yargıtay – Danıştay ve AYM tetkik hâkimliği gibi bir şey sanırım. Henüz açıklanmış belirgin bir tasarı yok. Mevcut hâkimlerin çoğu yeni ve deneyimsiz, tecrübesiz. Yanlarına verilecek hâkimler de öyle. Kim kimi bilgilendirecek? Üstelik aralarında geçimsizliğe neden olma durumları da var. Bunun yerine iş gücü fazla olan mahkemelere birer hâkim daha atayarak sorunu çözebilirler. Teklif belirgin hale gelince görüşlerimi paylaşabilirim.

Hukukçu adaylarına dil konusundaki tavsiyeleriniz nelerdir? Bu konuda hangi kaynaklardan yararlanmalıdırlar?

Şimdi eskisi gibi değil. Yabancı dil çok önemli, hem de en az 2 dil. Türkiye’de dil eğitimi zayıf. Ne kadar öğrenseniz de, akademik dil için yurt dışına çıkmak şart. Ancak yabancı dili de salt kariyer için düşünmek de hukuk ve yargı sorunlarına katkı yapmayacak, sadece kişisel gelişimde yararı olabilecektir. Son yıllarda yabancı dil eğitimi, özellikle hukuk İngilizcesi, Almancası gibi alanlarda yoğun çalışmalar, imkânlar görülüyor. Ortaöğretim yıllarından itibaren yabancı dile ağırlık verilmeli. Dünya küçük bir köye dönüştü.

Son olarak hukukçu gençlere neler söylemek istersiniz?

Konuştuklarımızın temeli gelip gelip hukukun yaygınlaştırılmasına dayanmaktadır. Aksi düşünce ve pratik, sadece kişiyi geliştirip semirtecek, ülke ve insan hukukuna katkı sağlamayacaktır. Her tür düşünce ve ifadenin özgürlükler zemininde var olabileceği, hayatini sağlayabileceği gerçeğinden hareketle, genç arkadaşlarıma, toplumumuzun ve insanlığın “özgürlüklerinin teminatı” olma kapsamında çalışmalarını tavsiye ederim. Burada sizleri bekleyen büyük tehlikeler, sizleri dönüştürme projeleri bulunmaktadır. Bu konuya ilişkin yazdıklarımı bakabilirsiniz. Unutulmamalıdır ki, bu topraklarının inancı ilahi vahye ve öncülük anlamında özveriye dayanmaktadır. Seküler zihnin kendi dışındaki dünyayı kuşatma, ifsad

etme yöntemlerinin farkına varmak ve farkındalık oluşturmak zorundasınız. Sonuç itibariyle bu topraklarda yaşıyoruz, aynı geminin insanlarıyız. Geminin güvertesindekilerle kürek çekenler arasında fark olmamasını istiyorsanız, geminin tümüne sahip çıkmalısınız. Geminin her tarafı bizim. Kariyer kaprisleri ile geminin güvertesine çıkma ve oradan hükmetme gayretleri, gemiye ve hatta denizlere sahip olan veya olanlarca sadece bir “kulluk” anlamı ifade edecektir. Kariyerse, hep birlikte kariyer.

O halde özetle diyebiliriz ki, KARIYER her şey değildir, ama kariyerin karşılığı TAKVÂ, her türlü arzu ettiğimiz sonuç için her şeydir.

İnancımıza göre, kıymetlendirmenin, derecelendirmenin zirvesi TAKVÂ’dır.

Hocam, Teşekkür ederiz.

Ben teşekkür ederim. Allah’a emanet olun.